

คำประกาศราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติคุณ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ปรีญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (อนามัยสิ่งแวดล้อม)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่มีพระปรีชาและสายพระเนตรกว้างไกล ตลอดเวลาที่ทรงครองสิริราชสมบัติได้ทรงพัฒนาประเทศชาติให้วัฒนาถาวร และยังประโยชน์สุขแก่พสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่ามาอย่างต่อเนื่อง

พระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่เกิดจากพระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจที่ได้ทรงปฏิบัติมาตลอดมีให้เห็นเป็นรูปธรรมในรูปของโครงการพระราชดำริเป็นจำนวนมากปรากฏอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ทุรกันดารตามภูมิภาคหรือแม้แต่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พระเกียรติคุณที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่ง เป็นที่ประจักษ์ชัดไม่ยิ่งหย่อนกว่าด้านอื่นคือ ความเป็นนักวิทยาศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่มนุษย์ต้องดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมมิให้เกิดปัญหามลพิษที่จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีได้ จากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงประดิษฐ์กัณฑ์น้ำช้ำพัฒนาและนำมาใช้บำบัดน้ำเสียที่เกิดขึ้นทั่วไป จากการที่สังคมได้ละเลย ไม่ดูแลรักษาแม่น้ำลำคลองที่เปรียบเสมือนเป็นสายเลือดสำคัญค้ำจุนการดำรงชีวิตในสังคมไทยมาอย่างยาวนาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับปัญหาเรื่องน้ำ และการพัฒนาแหล่งน้ำ ทรงให้ความสำคัญในลักษณะ "น้ำคือชีวิต" ดังพระราชดำรัส ณ สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๒๙ ความตอนหนึ่งว่า "...หลักสำคัญว่าต้องมีน้ำบริโภค น้ำใช้ น้ำเพื่อการเพาะปลูก เพราะว่าชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำ คนอยู่ไม่ได้ ไม่มีไฟฟ้าคนอยู่ได้ แต่ถ้ามีไฟฟ้า ไม่มีน้ำ คนอยู่ไม่ได้..." โดยทรงเริ่มจากแนวพระราชดำริในการจัดหาและจัดสรรแหล่งน้ำให้เพียงพอ การแก้ไขปัญหาที่มีน้ำมากเกินไปหรือปัญหาน้ำท่วมที่ทรงห่วงใยถึงความเดือดร้อนจากการสูญเสียผลผลิต ที่ทำกินและที่อยู่อาศัย ปัญหาผลกระทบต่อสุขภาพที่เกิดขึ้น ตลอดจนปัญหาความเน่าเสียของทรัพยากรน้ำจากปัญหามลพิษ ซึ่งจะเชื่อมโยงไปถึงการมีน้ำแต่เป็นน้ำที่ไม่มีคุณภาพเหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ของมนุษย์และก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพของประชาชน ซึ่งกัณฑ์น้ำช้ำพัฒนาได้รับการนำมาใช้อย่างกว้างขวางเพื่อช่วยลดปัญหามลพิษทางน้ำ และได้ทรงสื่อสารให้สังคมได้ตระหนักถึงปัญหามลพิษทางน้ำด้วยโครงการบึงมักกะสัน นอกจากนี้ โครงการแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ก่อให้เกิดการบูรณาการให้เห็นถึงแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษในหลายลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการการบำบัดน้ำเสียแบบบึงประดิษฐ์ไป

จนถึงการจัดการขยะมูลฝอยที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ รวมถึงเป็นแหล่งเรียนรู้และค้นคว้าวิจัยจนเป็น
ห้องปฏิบัติการที่มีชีวิตเปิดให้ผู้สนใจเข้าไปสัมผัสและนำแนวทางที่ได้สาธิตไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักถึงความเดือดร้อนของประชาชนในการสัญจรไปมาและในการ
ดำเนินธุรกิจ ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาการจราจรติดขัดและปัญหามลพิษทางอากาศ ความสูญเสียทาง
เศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากปัญหาการจราจรติดขัดมีมูลค่ามหาศาลและผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพจากการได้รับ
อากาศเสีย รวมทั้งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ มีพระราชดำริให้
จัดสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาและทางยกระดับ รวมทั้งถนนวงแหวนเพื่อบรรเทาปัญหาการจราจรได้ และ
ผลที่ตามมาคือช่วยลดปัญหามลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นจากการจราจรที่ติดขัดได้เป็นอย่างดี ยิ่งไปกว่านั้น
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงริเริ่มทดลองและใช้ไบโอดีเซลเพื่อช่วยลดปัญหามลพิษทางอากาศจากการใช้
ยานพาหนะและแสดงให้เห็นถึงแนวทางการใช้พลังงานทดแทนจนเป็นที่แพร่หลายและรัฐบาลได้น้อมนำมาปฏิบัติ
ให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน พระราชกรณียกิจที่กล่าวข้างต้นล้วนเป็นพระปรีชาสามารถที่ผู้ปฏิบัติงานด้านอนามัย
สิ่งแวดล้อมซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณ

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงบำเพ็ญปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้าน
งานอนามัยสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลดีต่อสังคมและคุณภาพชีวิตของพสกนิกรชาวไทย สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
สุรนารี ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๔ จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ขอพระราชทานทูลเกล้า
ทูลกระหม่อมถวายปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (อนามัยสิ่งแวดล้อม) แต่ พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว เพื่อเฉลิมพระเกียรติคุณในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา และเป็นสิริมงคลอันสูงยิ่งแก่
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีสืบไป
